

Anonymní recenze k článku o OPmac-bib

Recenzent 1:

=====

Záver:

=====

a) Přijmout v současné podobě

Článok by som navrhoval prijať v súčasnej podobe, jediná poznámka odo mňa je nejednotnosť písania slova "BibLaTeX" -- niekde sa píše s malým začiatočným písmenom "b" a inde zas s veľkým "B".

Recenzent 2:

=====

Recenze příspěvku Olšák, Petr: OPmac-bib -- bibliografické odkazy jednoduše

Domnívám se, že příspěvek je velmi užitečný a jeho publikace je nanejvýš vhodná, ale doporučuji provést v textu následující úpravy/opravy:

1. V příkazech se používá slovo `\uv{lejblík}`. Při vyhledání tohoto slova ve slovníku spisovné češtiny nedostaneme žádný výsledek, použijeme-li vyhledávač Google, dostaneme prakticky pouze výskyty tohoto slova v člancích autora.

Domnívám se, že toto nespisovné, a tudíž i do jisté míry nejasné slovo, je potřebné nahradit českým spisovným ekvivalentem. Nejsem si jist, z čeho `\uv{lejblík}` pochází, ale domnívám se, že z anglického `\uv{label}` = visačka, nálepka, štítek, cedule, značka. V programovacích jazycích je toto slovo překládáno vcelku konzistentně jako `\uv{návěští}`.

Doporučuji tedy vybrat z českých ekvivalentů některý vhodný (návěští mi připadá jako nejbližší s programovacími jazyky i očekávaným významem).

2. Zcela konsternován jsem však byl slovem `\uv{příchlastek}` (s. 6 nahoře). Vůbec netuším, co to slovo znamená, ve slovníku pravopisné češtiny pochopitelně není a smysl, ve kterém je použito, je přibližně `\uv{dodatek}` či `\uv{doplňek}`. Doporučuji tedy náhradu za spisovnou variantu.

3. Na s. 5 dole je uvedeno, že norma ISO 690 udává formát uvádění více autorů ve tvaru Příjmení, Jméno, Jméno, Příjmení, atd. To se nezakládá zcela na pravdě. Norma jasně definuje, že příklady, které jsou v ní použity, jsou pouze ilustrativní, toto je pouze jeden z příkladů. Konkrétně je navíc v normě u tohoto příkladu uvedeno, že `\uv{jméno (jména) druhého a dalšího autora se zaznamenávají v přímém pořadí, pokud je to žádoucí.}` Opravdu nevím, proč by měl tento zmatek být někdy žádoucí, když to navíc ani nekoresponduje se způsoby, které byly vesměs používány v minulosti. Nastavit tento tvar jako implicitní v nabízeném (a předpokládám taky nejmasověji u nás užívaném) stylu opmac--bib-iso690 je podle mého názoru opravdu nešťastné řešení.

V každém případě je nutné v článku uvést, že to norma neudává, pouze to připouští jako jednu z možností.

4. V prvním odstavci sekce 5.3 autor uvádí, že norma nezmiňuje způsob řazení, pokud je autor i rok stejný. To však není pravda, na s. 27

v odst. A.2.1 normy je explicitně řečeno, že se záznamy se stejným tvůrcem a rokem odlišují malými písmeny abecedy uváděnými za rokem vydání. Takto by to mělo být i v článku konstatováno.

5. Jako jeden z nejpodstatnějších prohřešků článku, který se zabývá bibliografickými citacemi, lze vidět samotný seznam bibliografických citací. Pokud je jinde takový tvar odporující zásadám normy akceptován, pak by tomu tak rozhodně nemělo být v tomto případě. Zde doporučuji, aby byl seznam citací doplněn tak, jak to norma doporučuje.

6. Autor na s. 4 v posledním odstavci uvádí, že čtenář má zkusit označit dokument pomocí \verb.\chyph. jako český. To však nefunguje, pokud je prováděn překlad pomocí překladače \verb.xetex., což je podle mého názoru potřebné v článku uvést, případně doplnit alternativu pro tento případ.

7. Nevím, bude-li článek ještě procházet jazykovou korekturou, ale našel jsem dost prohřešků, které je nezbytné opravit. Pro ilustraci uvádím takové \uv{hnízdo} chyb, které se nachází na s. 9:

ř. 7 -- chybí čárka, ř. 12 -- přebývá čárka, ř. 22 -- správný tvar je \uv{řazeny},
ř. 36 -- chybí čárka, ř. 43 -- chybí čárka, ř. 46 -- správný tvar je \uv{jako by},
ř. 47 -- chybí čárka.

Ze seznamu vyplývá (i když to na první pohled tak nevypadá), že se jedná o \uv{malou revizi}, tj. takové úpravy, jejichž zanesení může zkontrolovat i redakční rada před tiskem.

Závěr:

=====

b) Malá revize

Doporučuji článek přijmout s malou revizí podle uvedených bodů.

Odpověď Olšák (do několika hodin):

Recenzent 1:

=====

... OK opraveno, vše je nyní s velkým B

Recenzent 2:

=====

ad 1. Ponechám lejblík. Slovo návěští mi připomíná jízdu vlakem.

ad 2. Ponechám přichlastek. Čtenáři to nebudou hledat ve slovníku spisovné češtiny jako renezent, oni jednoduše budou vědět, co jsem měl na mysli.

ad 3. Opravil jsem "norma udává" na "norma uvádí v příkladu, že jméno prvního autora je tištěno..."

ad 4. To je sice pravda, ale tím není řečeno to pořadí. Zřejmě podle těch písmen, ale které písmeno přidělit kterému záznamu?

ad 5. To, co je na konci článku, *není* seznam bibliografických citací. Věřím, že čtenáři to pochopí jako dobrý vtip, že článek o bibliografických citacích vůbec nepoužívá bibliografické citace.

ad 6. Opravil jsem text takto: "Dále zkuste dokument (zpracováváný CSplainem) označit jako český pomocí "\chyph" a..."

ad 7. OK, opravil jsem.

Odpověď recenzenta druhého (po devíti dnech):

Jsem ochoten připustit, že norma neuvádí, jak přidělovat písmena a, b, ... v případě, že autor a rok publikace jsou stejné, tudíž i řazení podle toho je problematické a je v podstatě různé v různých člancích, kde se použije stejná bibliografická databáze.

Co ale nejsem ochoten připustit, je onen lejblik a příchlastek. Pokud autor buduje "čtivost" svých článků na pochybné terminologii, asi se bude muset spokojit s publikací na svém "bulvárním" webu. Neříká se mi to lehce, protože články tohoto typu by se do časopisu skutečně hodily a je taky pravda, že ten "lejblik" třeba koresponduje s TPP vydaném ve Zpravodaji, ale nemohu si pomoci, jako základ slova "příchlastek" mi vychází "chlast" a absolutně netuším, jak se takové slovo vůbec dostalo do kontextu s dodatkem nebo přídavkem. Kromě toho skutečně na mé několikeré dotazy u kolegů jsem nikdy nedostal odpověď, že by se s tímto slovem setkali, takže to rozhodně nepřispěje ani čtivosti ani srozumitelnosti textu. Pokud je to nějaká krajová zvláštnost v oblasti Dejvic, uznávám, že má právo na existenci, ale nemá právo na existenci v odborném celostátně (mezinárodně) vydávaném časopisu.

Nevím také, kde autor studoval věci okolo informatiky, ale slovo návěští je v mnoha jazycích a v překladech jejich manuálů a učebnic běžně používaným termínem a nemá s vlakem skoro nic společného, to si plete se slovem "návěst" nebo "návěstidlo". Když říkám "skoro", myslím na to, že v 19. století a v první polovině 20. století se "návěští" nesprávně používalo pro slovo "návěst", tím tedy možná dochází v povědomí laické veřejnosti k těmto konsekvencím.
